'ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार'
- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

NAAC Accredited "A" with CGPA- 3.24 in 3rd cycle 58th Rank in India Ranking 2017 by NIRF (MHRD)

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित,
विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर

विवेक NEWS

● प्रबंध संपादक
प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर
● कार्यकारी संपादक
डॉ. दीपक तुपे
डॉ. प्रदीप पाटील
● सहाय्यक संपादक
अमेय संजय कवठेकर बी. ए. ३
मधुरा जयंत कुलकर्णी बी. ए. ३
मनाली महावीर पाटील बी. ए. ३
शुभम महादेव कुंभार बी. ए. ३
आदर्श हणमंत इंगवले बी. ए. २
चैतन्य प्रदीप कुलकर्णी बी. एस्सी. ३

वर्ष : ५ | अंक : १० | ऑगस्ट, २०१८ | पाने चार | पान नं. १ | स्वागत मूल्य : १ रुपया

विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे समाज उभारणीत भरीव योगदान

शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे जन्मशताब्दी महोत्सव शुभारंभ प्रसंगी शिक्षण मंत्री ना. विनोद तावडे यांचे प्रतिपादन

कोल्हापूर, दि. ९/६/२०१८: "महाराष्ट्रातील शिक्षण विस्तारीकरणाच्या काळात शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी ग्रामीण भागातील मुलांना शिक्षणाची संधी प्राप्त व्हावी याकरीता श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची उभारणी केली व त्यामुळेच गोरगरिबांच्या मुलांना शिक्षण मिळाले, महाराष्ट्राच्या समाजउभारणीस एक वेगळे वळण मिळाले. विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे हे कार्य अभिनंदनीय आहे. आजची शिक्षण पद्धती झपाट्याने बदलत असली तरी गुणवत्तेवर व कौशल्यावर आधारित अभ्यासक्रम निर्मितीकडे लक्ष दिले पाहिजे", असे विचार महाराष्ट्र राज्याचे शिक्षणमंत्री नामदार विनोद तावडे यांनी शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे जन्मशताब्दी महोत्सवाच्या शुभारंभ प्रसंगी व्यक्त केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाराष्ट्र राज्याचे महसूल मंत्री व जिल्ह्याचे पालक मंत्री मा. चंद्रकांत (दादा) पाटील हे होते.

शिक्षणमंत्री नामदार तावडे यांनी आजचे बदलते जागतिकीकरण व शिक्षण व्यवस्था यावर मार्मिक विवेचन केले. ते आपल्या भाषणात म्हणाले, "आज श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेने अनेक शाळा, कॉलेजच्या माध्यमातून समाजात शैक्षणिक क्रांती घडवली आहे. डॉ. बापूजी साळुंखेंच्या जन्मशताब्दीच्या निमित्ताने ही शिक्षणसंस्था नवे कोर्सेस व नवी शैक्षणिक धोरणे राबवून शिक्षणात नवे बदल घडवत आहे."

मा. नाम. चंद्रकांत (दादा) पाटील यांनी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या वाटचालीचा व विविध उपक्रमांचा आढावा घेत ही संस्था समाजाभिमुख करत असलेल्या कार्याचा गौरव केला.

आपल्या मनोगतात शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु मा. देवानंद शिंदे म्हणाले, बापूजींनी दुर्गम भागात केलेल्या शिक्षणाच्या सोयीमुळे माझ्यासारख्या विद्यार्थ्याला शिक्षणक्षेत्रातील सर्वोच्च पदापर्यंत जाता आले. पद्मश्री डॉ. डी. वाय. पाटील म्हणाले, डॉ. बापूजींनी माणसामधील परमेश्वर जागा केला. त्यांच्या शैक्षणिक कार्यामुळे समाजाला नवी दिशा प्राप्त झाली आहे. कोल्हापूरच्या महापौर सौ. शोभाताई बोंद्रे यांनी बापूजींच्या व संस्थेच्या कार्याबद्दल गौरवोद्गार काढले. मा. आय. डी. पाटील, प्रवर अधीक्षक, डाकघर, कोल्हापूर यांनी बापूजींच्याबद्दल आपले विचार मांडले.

कार्यक्रमाची सुरुवात शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे, संस्थामाता श्रीमती सुशीलादेवी साळुंखे व स्वामी विवेकानंद यांच्या प्रतिमा पूजनाने झाली. यावेळी श्री. महेश हिरेमठ यांनी संस्थेची प्रार्थना व भक्तिगीते सादर केली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांनी केले. प्राचार्य डॉ. आर. व्ही शेजवळ यांनी जन्मशताब्दी महोत्सवाची भूमिका व नियोजनासंबंधी विचार मांडले. यावेळी मान्यवरांच्या हस्ते शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या पोस्ट तिकिटाचे व पोस्ट पाकिटाचे अनावरण करण्यात आले. तसेच जन्मशताब्दी वर्ष लोगोचे उद्घाटन करण्यात आले. जन्मशताब्दी नियोजन पुस्तिका व दिनदर्शिकेचे

प्रकाशनही यावेळी करण्यात आले. शेवटी आभार मानताना संस्था सचिव मा. प्राचार्य सौ. शुभांगी गावडे म्हणाल्या, डॉ. बापूजींनी उभी केलेली ज्ञानभूमी जनसेवेची कर्मभूमी आहे. शिक्षणाच्या प्रसारातून उच्चतम संस्कारमूल्ये जतन करावयाची आहेत.

सकाळ सत्रात जन्मशताब्दी शुभारंभ ऐतिहासिक रॅलीचे आयोजन करण्यात आले होते. या रॅलीमध्ये सर्व गुरुदेव कार्यकर्ते व विद्यार्थी-विद्यार्थिनी बहुसंख्येने उपस्थित होते.

या प्रसंगी संस्था उपाध्यक्ष मा. संपतराव जेधे, प्राचार्य युवराज भोसले, प्राचार्य धनराज भोसले, प्राचार्य आर. आर. पाटील, मा. जी. पी. काका पाटील, शाहीर कुंतीनाथ करके, प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर, सर्व आजीव सेवक, आजी माजी पदाधिकारी उपस्थित होते.

- मधुरा कुलकर्णी

स्वायत्ततेची मोहर

कोल्हापूर, दि. २१/०३/१८ : विद्यापीठ अनुदान आयोग, (UGC) नवी दिल्ली ने 'श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे 'विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूरला' स्वायत्त महाविद्यालयाचा दर्जा प्रदान केला आहे. या विषयी प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर म्हटले की, 'महाविद्यालय एका नव्या टप्प्यावर आपल्या प्रगतीचे पाऊल मोठ्या आत्मविश्वासाने टाकत असून यूजीसीचा निर्णय सार्थ ठरवेल'. श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांनी या यशाबद्दल समाधान व्यक्त केले. श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या सचिवा प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे यांनी विवेकानंद कॉलेज सन २०१८-१९ पासून स्वायत्तत होत असल्यामुळे समाधान व्यक्त केले .

- मधुरा कुलकर्णी

देशप्रेमी शहिदांच्या कार्यांचे स्मरण करावे : अभयकुमार साळुंखे

कोल्हापूर, दि. १५/०८/२०१८ : दीडशे वर्षे राज्य करणाऱ्या इंग्रजांना या देशातील क्रांतिकारकांनी व शुरवीरांनी लढा देऊन स्वातंत्र्य प्राप्त केले. ज्यांनी या देशासाठी बलिदान दिले त्यांना अभिवादन करण्याच्या उद्देशाने हा ७२वा स्वातंत्र्य दिन आपण साजरा करीत आहोत. आपल्या देशात अनेक धर्म, जाती, पंथ आहेत. अनेकतेतून एकता आणि राष्ट्रीय एकात्मता साधण्यासाठी सर्व देशबांधवानी एकत्र येऊन समाजाचा व देशाचा विकास साधला पाहिजे, असे प्रतिपादन श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांनी केले. विवेकानंद कॉलेजच्या स्वातंत्र्यदिनाच्या ध्वाजारोहण प्रसंगी ते बोलत होते. यावेळी संस्थेच्या सचिवा प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे, प्राचार्य डॉ. एस. वाय.

होनगेकर हे उपस्थित होते. यावेळी एन. सी. सी. च्या विद्यार्थ्यांनी संचालन केले. यावेळी मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांच्या हस्ते महाविद्यालयातील सेट परीक्षा उत्तीर्ण, पुस्तक लेखक व सेवानिवृत्त प्राध्यापकांचा यथोचित सत्कार करण्यात आला. कार्यक्रमाचे संयोजन जिमखाना प्रमुख प्रा. किरण पाटील, एन. सी. सी. प्रमुख प्रा. एस. जी. गावडे, प्रा. सौ एस. एम. भोसले, प्रा. श्रीमती एस. आर. कच्छी, प्रा. एस. एस. कुंडले, रजिस्ट्रार सी. बी. दौडमणी, रवी चौगुले यांनी केले. या ध्वाजारोहण समारंभासाठी प्राचार्य आर. जी. पाटील, प्राचार्य धनराज भोसले, उपस्थित होते. सूत्रसंचालन प्रा. किरण पाटील व प्रा. कु. समिक्षा फराकटे यांनी केले. प्रास्ताविक प्राचार्य एस. वाय होनगेकर यांनी केले तर आभार प्रा. एस. आर. पानस्कर यांनी मानले.

चव्हाण यांना राज्यस्तरीय पुरस्कार

कोल्हापूर, दि. ०८/०५/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजमधील प्राजक्ता चव्हाण हिला सत्यमेव जयते शिक्षण बहुउद्देशीय संस्थेच्या वतीने देण्यात येणारा राज्यस्तरीय सामाजिक कार्यप्रेरणा गौरव पुरस्कार जेष्ठ समाजसेवक अण्णा हजारे यांच्या हस्ते देण्यात आला. राळेगणसिद्धी येथे आयोजित महाराष्ट्र राज्य युवा परिषदेत राज्यभरातून ३३ जिल्ह्यातील युवकांचा सहभाग होता. तिथे श्री. स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे, सचिवा प्राचार्य सौ. शुभांगी गावडे, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी अभिनंदन केले.

जीवन जगण्यासाठीच साहित्य

वाङ्मय मंडळ उद्घाटन समारंभात राजन गवस यांचे मत

कोल्हापुर, ३०/०७/२०१८: आजचे जग माहिती न देणारे माहिती तंत्रज्ञानाचे जग आहे. त्यामुळे सामान्य माणसाचं जगणं बदलत चालले आहे. माणसांच्या भावनांचा कडेलोट झाला आहे, जगण्याच्या कल्पना कृत्रिम झाल्या आहेत. माणसाचा माणसाशी संबंध राहिला नाही. ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार समाजातून हद्दपार होत आहे. अशा परिस्थितीत आपलं जगणे सुंदर करण्यासाठी साहित्य वाचलं पाहिजे. तरच माणसाला जगणं कळेल. असे प्रतिपादन जेष्ठ साहित्यिक व शिवाजी विद्यापीठाचे मराठी विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. राजन गवस यांनी केले. विवेकानंद कॉलेजच्या वतीने आयोजीत वाङ्मय मंडळ उद्घाटन समारंभात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर हे होते.

आपल्या भाषणात डॉ. गवस पुढे म्हणाले की, माहिती तंत्रज्ञान म्हणजे विश्व नव्हे तर साहित्य आपल्या सगळ्या जगण्याशी संबंधीत असतं, आपल्याला माणूस वाचता आला पाहिजे आणि जर माणूस वाचता यायचा असेल तर पुस्तके वाचली पाहिजेत. प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर आपल्या अध्यक्षीय भाषणात म्हणाले की, जगणं समजून घ्यायच असेल तर साहित्य वाचले पाहिजे. साहित्य माणसाच जगणं बदलून टाकते. जीवनाचे खरे यश साहित्यात दडलेले आहे. साहित्यातून जीवन समजून घ्या म्हणजे जीवनाचा खरा अर्थ कळेल, पुस्तक वाचलं तर मस्तक स्वस्थ होईल आणि स्वस्थ मस्तक असणारा माणूसच कुणापुढे नतमस्तक होत नाही.

कार्यक्रमाची सुरूवात रोपट्याला पाणी घालून करण्यात आली. कार्यक्रमाचे स्वागत व प्रास्ताविक वाङ्मय मंडळाचे प्रमुख प्रा. डॉ. दीपक तुपे यांनी केले. पाहुण्यांचा परिचय प्रा. बी. के. गोसावी यांनी करून दिला तर आभार प्रा. डॉ. सौ. पी. ए. पाटील यांनी मानले. सूत्रसंचालन प्रा. कु. समीक्षा फराकटे व डॉ. प्रदीप पाटील यांनी केले. या कार्यक्रमास प्रा. एस. एम. रूईकर, प्रा. एच. व्ही. चामे, प्रा. पी. पी. गवळी, प्रा. डॉ. सौ. श्रुती जोशी, डॉ. राज चव्हाण, डॉ. कैलास पाटील व प्राध्यापक, विद्यार्थी-विद्यार्थिनीं बहुसंख्येने उपस्थित होत्या.

फोटोग्राफी, ॲनिमेशन, फिल्ममेंकिंग कोर्स सुरू

कोल्हापूर, दि. २६/०७/२०१८: विवेकानंद कॉलेजमध्ये सन२०१८-१९ पासून यूजीसी मान्यताप्राप्त ॲनिमेशन व फिल्ममेकिंग तीन वर्षाचा बी. व्होक पदवी अभ्यासक्रम, ॲडव्हान्स डिप्लोमा इन फोटोग्राफी कोर्स सुरू करण्यात आले आहेत. यूजीसीकडून स्वायत्त महाविद्यालयाचा दर्जा मिळालेल्या कोल्हापूर येथील विवेकानंद कॉलेज येथे यूजीसीच्या अनुदानामधून शिवाजी विद्यापीठ व शासन मान्यता प्राप्त, कौशल्यावर आधारित बी. व्होक ग्राफिक डिझाइन व फौंड्री टेक्नॉलॉजी विभागाचे पदवी व पदविका कोर्सेस गेली ५ वर्षे सुरू आहेत. तसेच कम्युनिटी कॉलेज अंतर्गत 'डिप्लोमा इन फौंड्री' हा कोर्स उद्योग क्षेत्रामधील काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी सुरू आहे. यावेळी संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांनी सांगितले की, ॲनिमेशन व फिल्म मेकिंग या क्षेत्रामध्ये पदवी घेण्यासाठी खासगी संस्थामध्ये लाखामध्ये फी मोजावी लागते व त्यामुळे अनेक विद्यार्थी आर्थिक परिस्थितीमुळे करिअर करण्याची इच्छा असूनही वंचित राहिलेले आहेत, अशांसाठी ही एक फार मोठी संधी आहे.

निवडीचे स्वातंत्र्य म्हणजे सीबीसीएस

कोल्हापूर, दि. २५/६/२०१८ जग बदलत आहे. नव उत्पादन आणि संशोधनाने विचारांची नवी दालने समृद्ध होत आहेत. शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी विद्यार्थी केंद्रीत नवमुल्यांकन शिक्षणपद्धतीचा अवलंब केला पाहिजे, असे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ. डी. टी. शिर्के यांनी विवेकानंद कॉलेज येथे आयोजित Choice Based Credit System (CBCS) या एकदिवसीय कार्यशाळेत केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर हे होते.

डॉ. शिर्के म्हणाले, विद्यार्थ्यांना आपल्या आवडीनुसार विषय निवडीचे स्वातंत्र्य हवे. बदलत्या शिक्षण पद्धतीची माहिती विद्यार्थ्यांना व्हावी, विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता व उपस्थिती यासाठी CBCS शिक्षणपद्धती अस्तित्वात आलेली असून यासंबंधी भारत सरकार, विद्यापीठ अनुदान आयोग आणि विद्यापीठीय कार्यक्षेत्रावर चर्चाविनिमय सुरु आहे. यावेळी पदार्थविज्ञान विभागाचे प्रमुख डॉ. एम. एम. कारंजकर, डॉ. ए. एम. गुरव यांनी शिक्षण पद्धतीबरोबर अभ्यासक्रम आणि गुणांकन पद्धती बाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले.

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय होनगेकर यांनी CBCS मुल्यांकन पद्धतीच्या अनेक समस्यांचा उहापोह करुन ही पद्धती कशी राबवता येईल याचे मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाची सुरुवात शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे, संस्थामाता श्रीमती सुशीलादेवी साळुंखे यांच्या प्रतिमा पूजनाने व संस्था प्रार्थनेने करण्यात आली. IQAC च्या समन्वयक डॉ. श्रुती जोशी यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. प्रथम सत्राचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. उदयसिंह माने पाटील यांनी जगातील सर्व विद्यापीठांना समांतर जाईल अशी नवीन शिक्षण पद्धती येऊ घालत आहे, असे सूतोवाच केले. दुसऱ्या सत्राचे अध्यक्ष डॉ. सतिश घाटगे यानीही नव्या शिक्षण पद्धतीबद्दल मौलिक मार्गदर्शन केले. प्रथम सत्र व द्वितीय सत्राचे आभार प्रा. सनी काळे व डॉ. शुभांगी काळे यांनी मानले. डॉ प्रभा पाटील यांनी या संपूर्ण कार्यशाळेचा आढावा घेतला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन. प्रा. समिक्षा फराकटे यांनी केले.

- अमेय कवठेकर

स्वायत्तता अभिनव शिक्षणाची

'स्वायत्ततेकडून अभिनव शिक्षणपद्धतीकडे शिक्षण', ही आजच्या जीवनातील सर्वात मुलभुत गरज आहे. काही वर्षापुर्वी शिक्षणपद्धती ही खुप साचेबध्द प्रकारची होती. त्यामध्ये ठराविक प्रकारची पदवी मिळवली की पुढे नोकरी मिळत असे. पण आता मात्र चित्र बदलले आहे. आज सर्वच प्रकारच्या क्षेत्रांमध्ये प्रचंड स्पर्धा आहे. त्यामुळे ठराविक एक क्षेत्र हे एखाद्या विद्यार्थ्याला स्वयंपुर्ण बनवेल असे नाही. अशा परिस्थितीत तुम्ही ज्या प्रकारच्या शिक्षण पद्धतीत शिकता ती कशी आहे, तिची गुणवत्ता किती आहे? हे खुप महत्त्वाचे ठरते. आपल्या महाविद्यालयाला याच वर्षी स्वायत्तदर्जा प्राप्त झाला आहे. त्यामुळे वर्षानुवर्षे चालत आलेल्या पारंपरिक शिक्षणपद्धतीला मुरड घालुन एका नव्या पद्धतीने शिक्षणाकडे येण्याची संधी आपल्याला मिळाली आहे. स्वायत्ततेमध्ये महाविद्यालयाला विद्यापिठाशी संबधित राहुन स्वत:ची अशी वेगळी कार्यप्रणाली राबवता येते. त्यामुळे बी. ए., बी. कॉम., बी.एस्सी., बी. सी. ए. ह्या बरोबर काही नवीन कोर्सेस तसेच शिक्षणाशी संबंधीत इतर कोर्सेस महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमात समाविष्ट करता येतात. त्याचबरोबर आपण जे करत आलोय ती लेखी परिक्षापद्धती सोडून इतर पद्धतीने देखील विद्यार्थ्यांचे मुल्यमापन ह्या नवीन शिक्षण पद्धतीत होणार आहे. या वर्षीपासून आपल्या महाविद्यालयात वेगवेगळ्या पद्धतीने मुलांचे मुल्यमापन होईल. हे सर्व आता आपल्यासाठी खुप नवीन आहे आणि ह्या स्वायत्त दर्जाचा आपल्याला कसा आणि कोणत्या पातळीवर फायदा होऊ शकतो, हे अजुन आपल्यातल्या बऱ्याच जणांना माहित नाही. कॉलेजमध्ये तीन वर्ष शिकत असताना फक्त डिग्री मिळवणे हे आज महत्त्वाचे नाही. कारण मी आधी सांगितल्याप्रमाणे फक्त डिग्री मिळवुन आजच्या काळात उपयोग नाही. ह्या कॉलेजच्या तीन वर्षात प्रत्येक विद्यार्थ्याचा व्यक्तिमत्त्व विकास होणे हे गरजेचे आहे. आपल्या परिक्षेतील गुणांमधुन ते साध्य होत नाही. कारण असं बऱ्याच वेळेला होते की विद्यापिठाच्या परीक्षेत उत्कृष्ठ मार्क मिळवलेले विद्यार्थी इतर बाबतीत स्वत:ला सिद्ध करू शकत नाहीत आणि जे विद्यार्थी इतर बाबतीत चांगले असतात, व्यवहारी असतात ते अभ्यासात खास यश मिळवु शकत नाहीत. ह्या दोन्ही गोष्टींचा योग्य मेळ साधणे खुप गरजेचे आहे. ज्या विद्यार्थ्याची ह्या दोन्ही गोष्टींवर पकड असते तो नक्कीच यशस्वी होऊ शकतो. त्यामुळे व्यक्तिमत्व विकास ही गोष्ट महत्त्वाची ठरते. वर्गात अभ्यासक्रमाबरोबर ह्या गोष्टींवर भर दिली गेल्याने तसेच सतत मुल्यमापन होत असल्याने शिक्षकांना सर्व विद्यार्थ्यावर लक्ष देणे शक्य होईल. काही जण फक्त नावाला डिग्री मिळवण्यासाठी कॉलेजला प्रवेश घेतात आणि असे विद्यार्थी वाढले की कॉलेजचे वातावरण बिघडते. पण ह्या नवीन शिक्षणपद्धतीमुळे अशा सर्व मुलांना स्वत:च्या अभ्यासाला गांभीर्याने घ्यावे लागेल. मुलांनी विचार करून स्वत:ला समाजातील सद्यस्थितीशी जोडून घेतले पाहिजे. असे असले तरी स्वायत्त दर्जाबद्दल काही गैरसमज असु शकतात. कारण कोणतीही नवीन गोष्ट जेव्हा सुरू होते तेव्हा सुरवातीला लोकांना त्याचे महत्त्व कळत नसते. पण ठराविक काळ गेल्यानंतर त्यांना त्याचे महत्त्व पटते. आज वर्षानुवर्षे एकाच शिक्षणपद्धतीत राहत असलेल्या व्यक्तींची अभिनव शिक्षण पद्धती स्वीकारण्याची मानसिकता होत नाही. पण भविष्याचा विचार करता कॉलेज प्रशासनाचा हा निर्णय नक्कीच स्वागतार्ह आहे. प्रत्येक गोष्टीकडे आपण कसे बघतो आणि ह्यावर आपण काय मिळवु शकतो? हे समजून घेणे महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे आपण सर्व विद्यार्थ्यांनी ह्या शिक्षणपद्धतीकडे एक संधी म्हणुन बघण्याची गरज आहे. या शिक्षणपद्धतीत स्वत:च्या ज्ञानाच्या, विज्ञानाच्या व सुसंस्काराच्या क्षमता विस्तारित करण्याची ताकद आहे. हीच ताकद विद्यार्थ्यांना ज्ञानी, विज्ञानी आणि सुसंस्कारी या अभिनव शिक्षण पद्धतीतूनच बनवेल. शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या ''ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार' या धेय्याची खरी स्वायत्तता प्राप्त होईल यात तिळमात्र शंका नाही.

-अमेय संजय कवठेकर बी. ए. ३

जीवनासाठी शिक्षण

मानवी जीवनाचा सर्वांगीण विकास हा त्याच्या शिक्षणावरच अवलंबून असतो तो शिक्षणातून जितका ज्ञान आत्मसात करतो तितका तो यशाच्या शिखरावर जाऊन पोहचतो. शिक्षणामुळे मानवाच्या जीवनाला नविन दिशा मिळते. मानव जीवनामध्ये प्रत्येक क्षणाला जी कृती करतो तो त्याच्या शिक्षणाचा एक भाग असतो. जीवनामध्ये जे काही सर्वोत्तम आहे ते प्रकट करणे म्हणजे खरे शिक्षण होय. विद्यार्थ्यांच्या जीवनात शिक्षणाचा आणि व्यक्तिमत्वाचा पाया हा त्याच्या शाळेतच रचला जातो. शिक्षण म्हणजे काही पुस्तके वाचली, परीक्षा दिली व उत्तीर्ण झाले असे नव्हे. शिक्षण म्हणजे माणसाच्या जन्मापासून मरणापर्यंत चाललेली अविरत प्रक्रिया आहे. त्यातून मानव जीवन अधिकाधिक प्रगत होत जाते आणि त्यामुळेच आजच्या युगा मध्ये शिक्षण खूप गरजेचे झाले आहे. शिक्षणामुळेच आपल्याला अनेक गोष्टींची माहिती मिळते, तसेच अनेक नवीन अनुभव व कौशल्य शिकायला मिळतात. **-नंदिनी काकडे,** बी.ए.भाग ३

शिक्षणाचा ध्यास, समाजाचा श्वास

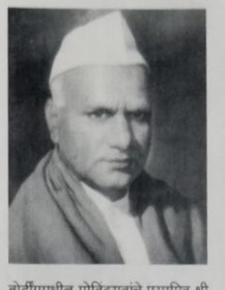

'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार' असा वसा घेऊन ज्यांनी शिक्षणाच्या प्रचार-प्रसाराचे कार्य आयुष्यभर सुरू ठेवले, त्या महामानवाचे नाव आहे शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे. ९ जून, १९१९ रोजी पाटण तालुक्यातील रामापूर या छोटेखानी गावात बापूजींचा जन्म झाला. निसर्गसंपन्न अशा डोंगराळ उतारावर असणारे हे गाव. त्यांचे बालपणीचे मूळ नाव गोविंदराव. आई, वडील, चार भाऊ आणि दोन बहिणींसोबत बापूजींचे बालपण गेले. बापूजी एक वर्षाचे असताना त्यांची आई देवाधरी गेली. पित्याने मायेची ऊब दिली. वयाच्या बाराव्या वर्षी पितृछाया हरवली.

प्राथमिक शिक्षण रामपुर मध्ये पूर्ण केले. त्यांनी इस्लामपुरातून मॅट्रीकचे शिक्षण पूर्ण केले. कुशाग्र बुद्धिमत्ता, जिज्ञासू वृत्ती, सहनशीलता, कठोर परिश्रम या गुणांमुळे गोविंदरावांचे चरित्र उत्तरोत्तर विकसित होत गेले. महाविद्यालयीन शिक्षण घेत असताना महात्मा गांधी, छत्रपती शिवाजी महाराज, छत्रपती राजर्षी शाहू महाराज, रामकृष्ण परमहंस, स्वामी विवेकानंद, स्वातंत्र्यवीर सावरकर आदि युगपुरुषांच्या जीवन चरित्राचा जबरदस्त प्रभाव त्यांच्यावर पडला. प्रिन्स शिवाजी बोर्डीगमधील गोविंदरावांचे परममित्र श्री आर. डी. पाटील यांनी त्यांना सर्वप्रथम 'बापूजी' नावाने संबोधले. थोर इतिहास संशोधक डॉ. आप्पासाहेब पवार यांचा सहवास आणि गुरूत्व पूज्य बापूजींना प्राप्त झाला.

सन १९४२ चा क्रांतिलढा पेटला होता. गांधीजीच्या इशाऱ्याने 'चले जाव' आंदोलन नुकतंच सुरू झालं होतं. 'करेंगे या मरेंगे', 'छोडो भारत' या घोषणेने अनेक तरूण भारावले होते आणि त्यांनी क्रांतीच्या होमकुंडात उड्या टाकल्या. राष्ट्रभक्तीने प्रेरित झालेल्या बापूजींनी स्वातंत्र्यलढ्यात उडी टाकली. ते भूमिगत चळवळीत सामिल झाले. त्यांनी जहाल भाषेत स्वातंत्र्यढ्याचा प्रचार केला. श्री. क्रांतिसिंह नाना पाटील, श्री. नागनाथ नायकवडी, श्री. जी. डी. लाड, बॅ. नाथ पै यांच्या मार्गदर्शनाखाली सातारा, पाटण, कराड, वाळवा, बेळगाव या भागात भूमिगत राहून काम केले. स्वातंत्र्यलढ्यातील या कार्याची दखल घेऊन भारत सरकारने त्यांना 'स्वातंत्र्य सैनिक' हे सम्मानपत्र बहाल केले. महाराष्ट्र शासनानेसुद्धा त्यांना 'स्वातंत्र्य सैनिक' म्हणून मानपत्र दिले.

१ नोव्हेंबर, १९५४ या सुवर्ण दिवशी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची स्थापना केली आणि हा शिक्षण प्रवाह महाराष्ट्र भर पसरवण्याचे काम केले. स्वामी रामानंद भारती यांनी मानवतेचे महान प्रतिक असणारे ' श्री स्वामी विवेकानंद' यांचे नाव संस्थेला सूचवले. केवळ स्वराज्य नको तर लोकांना सुराज्य हवे आहे, असे म्हणणारे बापूजी आज लाखोंच्या मनात घर करून बसले आहेत.

सन् २०१८-२०१९ हे बापूजींचे जन्मशताब्दी वर्ष आपण साजरे करत आहोत. अनेक उपक्रम, समारंभ, कार्यक्रमांनी हे जन्मशताब्दी वर्ष संपूर्ण महाराष्ट्रभर साजरे केले जात आहे, पण हा उत्सव साजरा करणं जितकं गरजेचं आहे किंबहुना त्याही पेक्षा गरजेचं आहे, ते म्हणजे त्यांचे विचार आचरणात आणण्याचं. त्यांच्या विचारांवर चालणे काळाची गरज आहे. त्यांनी सुरू केलेल्या या शिक्षण प्रवाहाला असंच प्रवाहीत ठेवून साता-समुद्रापार पोहचविणे आपलं कर्तव्य आहे. ही जाणीव प्रत्येकाच्या मनात निर्माण व्हायला हवी. 'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार' हे ब्रीदवाक्य प्रत्येकाने अंगी बाळगायला हवे.

बापूजींच्या जन्मशताब्दी वर्षात आपल्या महाविद्यालयाने स्वायत्ततेत प्रवेश केला आहे. हा दुग्ध-शर्करा योगच म्हटला पाहिजे. बापूजींच्या संकल्पनेतला विद्यार्थी म्हणजे प्रामाणिक, कष्टाळू, सहिष्णू व ज्याच्यात परमेश्वराचे दर्शन होते, तोच खरा विद्यार्थी. नवीन शिक्षण पद्धतीला सामोरे जाताना त्याने स्वत:चे गुण-अवगुण ओळखावेत, गुणांचा विकास करावा व अवगुणांचा त्याग करावा. कौशल्यांचा विकास करावा आणि स्वत:च्या पायावर उभे राहून इतरांना मदतीचा हात द्यावा. तरच बापूजींना अपेक्षित समाज निर्मिती व राष्ट्रनिर्मिती होवू शकेल.

- विशाल पाटील
बी. कॉम. भाग-३

देव साकारताना...

गणेशोत्सव अवघ्या काहीच दिवसांवर येऊन ठेपला असताना गणेशभक्तांसाठी लगबग ही काही नवीन गोष्ट नाही. गणेशोत्सव म्हटला की, एक ना हजार गोष्टी असतात. पण गणेशोत्सवाच्या पूर्वीच अडीच ते तीन महिने कामात असतात, ते कुंभारबांधव. गणेशमूर्ती घडवणारे कुंभार हे प्रत्यक्ष गणेशोत्सवापूर्वी अडीच-तीन महिने राबतात आणि मातीच्या गोळ्यात प्राण ओतून श्रीगणेशाची सुबक मूर्ती घडवतात. विवेकानंद महाविद्यालयातील बी. ए. भाग-३ मध्ये शिकणारी पूनम कुंभार ही विद्यार्थिनी अशाच मूर्तिकारांपैकी एक.

पूनमच्या घरी मातीकामाची परंपरा तीन पिढ्यांपूर्वीपासूनची. पन्हाळ्याजवळच्या एका छोट्या गावात ती आपल्या कुटुंबासोबत राहते. रोज कोल्हापूरात येऊन कॉलेज करते. मूर्तीकामाची सुरूवात तिच्या पणजोबांपासून झाली. त्यावेळी या कामाचं प्रमाण मर्यादित होते. नंतर आजोबांच्या पिढीपासून कामाचा पसारा वाढला. कुंभारकाम, वीटकाम यांसह नागोबा, गणोबा, दिवाळीचे मावळे अशा गोष्टी तिचे आजोबा हातावर बनवतात. पण गणपतीची मूर्ती घडवण्याचं काम मात्र खास आणि अधिक कौशल्याचं. पूनम सांगते, 'पूर्वीच्या काळी फक्त मातीपासून मूर्ती बनवल्या जायच्या. त्यावर झाडांची पानं, फुलं यांपासून बनवलेले नैसर्गिक पण टिकाऊ रंग वापरले जायचे, मात्र आताच्या पिढीला ही कला माहिती नाही. शाडूपासून मूर्ती बनवल्या जातात, पण नैसर्गिक रंगांची कला पिढीबरोबर संपून गेली.'

पूनमच्या कुटुंबात तिच्या आजोबा-आजीपासून आई-वडील, काका-काकू, भाऊ आणि ती स्वत:सुद्धा गणेशोत्सवाच्या अगोदर तीन महीने मूर्तीकामाच्या घाईत असते. ती सांगते, साधारण तीन महिने आधी मोल्डमध्ये प्लॅस्टर ऑफ पॅरिस (पीओपी) ओततात. एक महिना मूर्ती सुकल्यानंतर मूर्तीची स्वच्छता करून मग रंगकाम सुरू होते. आधी पांढरा वॉश दिला जातो, नंतर कान, केस असे छोटे भाग रंगवले जातात व शेडींग केल जातं. यानंतर डोळे आखणी, रंगकाम व सर्वात शेवटी दागिने, मुकुट वगैरे रंगवतात.

मूर्तीच्या रंगकामा विषयी बोलताना पूनम उत्साहानं सांगत असते. डोळ्यांचं रंगकाम हे सर्वात अवघड पण तिला सर्वाधिक आवडणारं आहे. तसंच तिला दगडूशेठ मूर्तीचं रंगकाम सर्वाधिक आवडतं. कारण त्याच्या सोंडेवर तिला मनासारखं डिझाईन काढता येतं. शेवटी पूनम म्हणते, 'गणपती मूर्ती बनवताना आम्ही त्यात जीव ओततो आणि मूर्तित परमेश्वर जागा करतो. शक्य तितकी आकर्षक बनवण्याचा प्रयत्न असतो. कारण शेवटी मूर्तीला देवत्व प्राप्त होतं ते गिऱ्हाईकाणं आपल्या घरात मूर्तीची स्थापना केल्यानंतरच.'

मूर्ती बाजारात विक्रीसाठी नेताना मात्र ते भावुक होतात. पूनम काहीशी भावनिक होऊन सांगते, 'तीन महिने घर भरलेलं असतं. घरात लगबग असते. मूर्ती विकल्यानंतर सगळं रिकामं रिकामं वाटतं.'

पूनम पुढे सांगत असते, 'पीओपीच्या मूर्ती स्वस्त असल्यामुळं त्यांना पूर्वी जास्त मागणी असायची. पण आता पर्यावरणाच्या जागृतीमुळं शाडूच्या मूर्तींची मागणी वाढतीय.' पिढीजात व्यवसायाचं आणि कष्टाचं गणित बनवताना आधुनिक तरूणी म्हणून ती पर्यावरणाचं भान विसरत नाही.

-मधुरा कुलकर्णी बी. ए. भाग-३.

पर्यावरण आणि मानवी जीवन

पृथ्वीवर सर्वात बुद्धीमान जर कोणी असेल तर तो म्हणजे मानव. त्याने आपल्या बुद्धीचा वापर करून पर्यावरणाचा जसा पाहिजे तसा उपयोग करून घेतला आहे. मात्र परतफेड करणे तो विसरला. एखाद्या व्यक्तीकडून किंवा समाजाकडून जेंव्हा आपण मदत घेतो तेंव्हा त्याच्याप्रती नेहमीच कृतज्ञ राहतो. तो कधीच कृतघ्न होत नाही. परंतु हा नियम मानवाने पर्यावरणाच्या बाबतीत कधीच पाळला नाही आणि त्यामुळेच आज 'पर्यावरण वाचवा म्हणजे मानव वाचेल', असे घोषवाक्य आपल्या कानी पडतात. कारण पर्यावरणामुळे आपणाला प्राकृतीक संपत्ती अमाप व मोफत मिळते. अन्न-पाण्यावाचून माणूस काही काळ जिवंत राहतो. पण हवेतील ऑक्सिजनशिवाय क्षणभरसुद्धा जिवंत राहू शकत नाही. ऑक्सिजन निर्मितीचे मोठे कार्य पर्यावरणातील वृक्ष करतात. त्यांचे संवर्धन करणे मानवाचे जबाबदारी आहे. जर झाडांचे पर्यायाने पर्यावरणाचे रक्षण केले तरच मानवाचे रक्षण होईल, यात तिळमात्र शंका नाही.

-अनुष्का सावंत बी. ए. भाग -१

पर्यावरणपूरक गणेशोत्सव काळाजी गरज

'जलप्रदूषण, ध्वनीप्रदूषण, भूप्रदूषण आणि हवा प्रदूषणामुळे पर्यावरणाचा ऱ्हास होत आहे. याचा मानवी जीवनावर तितकाच विपरीत परिणाम होतो ओह त्यामुळे पर्यावरणपूरक गणेशोत्सव साजरा करुन पर्यावरणाची होणारी हानी टाळणे ही काळाची गरज बनली आहे.

पर्यावरणाचा समतोल राखला पाहिजे

समृद्धी जोशी
बी. ए. भाग-२

गणेशोत्सव पारंपरिक उत्सव असला तरी तो पर्यावरणपूरक बनविण्यासाठी आपण प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. इकोफ्रेंडली गणेशमूर्ती वापरल्या पाहिजेत. स्वच्छतेसाठी मूर्ती व निर्माल्य दान केले पाहिजे कारण पुढील स्वच्छता व पर्यावरणाचा समतोल राखण्याची जबाबदारी आपल्या सर्वांची आहे.

ध्वनिप्रदूषण टाळावे

ऐश्वर्या जाधव
बी. ए. भाग-१

गणपती-गौरीचे मुखवटे मातीचे किंवा शाडूचे असावेत. निर्माल्याचे घरच्या घरी विघटन करून खतनिर्मिती करता येऊ शकते. कमीत कमी कचरा होईल अशा प्रकारचे डेकोरेशन साहित्य वापरावे. ते देखील शक्यतो इकोफ्रेंडली असावे. गणेशमंडळांनी पारंपरिक वाद्यांचा वापर करून ध्वनिप्रदूषण टाळावे.

पारंपरिक वाद्याचा वापर करावा

रोहित पाटील
बी.बी.ए. भाग-२

तरूणांच्या अतिउत्साहामुळे डॉल्बीसारखी ध्वनिप्रदूषण वाढवणारी गोष्ट मोठ्या प्रमाणात गणेशोत्सवात वापरली जाते. त्याऐवजी पारंपरिक वाद्यांचा वापर केला पाहिजे. आजकाल कागदापासून गणपती ही नवीन संकल्पना आली आहे, परंतु कागद झाडापासूनच मिळतो. त्याऐवजी शाडूची मूर्ती उपयोगी ठरेल.

संस्कृतीचे रक्षण करा

विशाल गावडे
बी. ए. भाग-१

गणेशोत्सवात वाढत चाललेला डॉल्बीचा वापर लक्षात घेता त्यावर बंदी घालणे आवश्यक झाले आहे. डॉल्बीमुळे पर्यावरणाचेच नव्हे तर संस्कृतीची ही हानी होत आहे. गणेशोत्सवाच्या नावाखाली युवक व्यसनाच्या आहारी जात आहे. त्यासाठी संस्कृतीचे रक्षण करणे गरजेचे आहे.

गणेश मूर्ती व निर्माल्य दान करा

सुदर्शन खोत
बी.बी.ए. भाग-२

अनेक सामाजिक संस्थाकडून आव्हान करून सुद्धा लोक गणेशजींच्या मूर्त्या व निर्माल्य दान करीत नाहीत. निर्माल्य नदीत सोडतात ते थांबवण्याची सुरूवात स्वत:पासून करावी. नदीच्या प्रदूषणामुळे पाणी प्रदूषण होऊन लोक आजारी पडतात.

सामाजिक सलोखा राखा

अवंतीका कवठेकर
बारावी कॉमर्स

लोकमान्य टिळकांनी सार्वजनिक गणेश उत्सवाची सुरूवात केली. त्यांचा उद्देश्य सर्वांनी एकत्र यावे व सामाजिक सलोखा राहावा. परंतु आज ध्वनीप्रदूषण वाढत आहे. वाढत्या ध्वनि प्रदूषणामुळे आजारी माणसांनासुद्धा त्रास होतो. कधी-कधी या आवाजामुळे आजारी माणसाला प्राण गमवावा लागतो.

पीओपी मूर्त्यांचा वापर करू नका

नेहा नानिवडेकर
बी. कॉम. भाग-२

हल्ली लोक प्लॅस्टर ऑफ पॅरिसच्या (पीओपी) मूर्त्यांचा जास्त प्रमाणात वापर करत आहेत. ज्यांचे पूर्णत: विघटन होत नाही. त्यामुळे पाणी प्रदूषण होत आहे. पीओपी वापरामुळे पर्यावरणाची हानी होते. त्यामुळे पीओपी मूर्त्यांचा वापर करू नये.

गणेशोत्सवात भेदभाव नसावा

अमृता संकपाळ
बी. ए. भाग-२

आज गणेशोत्सावाच्या नावावर राजकारण करतात, समाजकारण करतात. त्यामुळे विविध जाति-धर्मामध्ये तेढ निर्माण होते. स्वत:च्या स्वार्थासाठी इतर लोकांमध्ये ईर्ष्या व द्वेषाची भावना निर्माण केली जाते आणि धार्मिक व जातीय दंगली होतात. त्यासाठी गणेशोत्सव भेदभाव करणारा नसावा तर तो एकता निर्माण करणारा असावा.

पाणी प्रदूषण करू नका

जयदीप कोडोलीकर
बी.कॉम. भाग-२

लोकमान्य टिळकांनी महाराष्ट्रातील समाजाच्या एकीकरणासाठी गणेशोत्सव सुरू केला. प्लॅस्टर ऑफ पॅरिसच्या मूर्तीमुळे पाणी प्रदषित होते. तरी पाणी प्रदूषण करू नये. आमच्या घरी शाडूच्या मातीची मूर्तीच गणेशोत्सवासाठी वापरली जाते. प्लॅस्टिक व थर्माकोलचा वापर कमी करावा. ज्यामुळे कचरानिर्मिती कमी होईल.

* मार्गदर्शक : मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे, * प्रकाशक व प्रबंध संपादक : प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर, * कार्यकारी संपादक : डॉ. दीपक तुपे, डॉ. प्रदीप पाटील.
* सहाय्यक संपादक : अमेय संजय कवठेकर, बी. ए.३, मधुरा जयंत कुलकर्णी बी. ए. ३, मनाली महावीर पाटील बी. ए. ३, शुभम महादेव कुंभार बी. ए. ३, आदर्श हणमंत इंगवले बी. ए. २, चैतन्य प्रदीप कुलकर्णी बी. एस्सी.३
* प्रतीक प्रिंटिंग सर्व्हिसेस, कोल्हापूर येथे छापून विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर येथून प्रसिध्द केले. फोन : (०२३१) २५४३४०२.
* या अंकात छापलेल्या मजकुरांशी संपादक/प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (फक्त खासगी वितरणासाठी)

विवेकNEWS

ऑगस्ट २०१८

देशधर्म मानतो तोच खरा स्वयंसेवक : डॉ. हिर्डेकर

कोल्हापूर, दि. २९/०७/२०१८: जो दुसऱ्याच्या आनंदामध्ये स्वतःचा आनंद मानतो, ज्याचा विवेक जागृत आहे आणि जो मानव धर्म, देशधर्म व ज्ञानधर्म मानतो तोच खरा स्वयंसेवक होय, असे प्रतिपादन संजय घोडावत विद्यापीठाचे कुलसचिव प्रा. डॉ. बी. एम. हिर्डेकर यांनी केले. विवेकानंद महाविद्यालयामध्ये गुरुपौर्णिमा व राष्ट्रीय सेवा योजना उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर होते.

यावेळीप्राचार्य डॉ. होनगेकर म्हणाले की, राष्ट्रीय सेवा योजनेत नवनवीन आव्हानांना सामोरे जाण्याची ताकद असते. प्रा. एच. पी. पाटील यांनी स्वागत व प्रास्ताविक केले. प्रा. पी. आर. बागडे यांनी पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. प्रा. बी. के. गावित यांनी आभार मानले. कार्यक्रमास वसगडेचे माजी सरपंच सुनील पाटील, प्रा. डॉ. मंजूश्री घोरपडे, डॉ. एम. डी. शिंदे, प्रा. नीता पाटील उपस्थित होत्या. प्रा. बी. के. गावीत यांनी आभार मानले.

- चैतन्य कुलकर्णी

लोककल्याणकारी राजा : छ. शाहू महाराज

कोल्हापूर, दि. २६/०८/२०१८ : बहुजन समाजाला शिक्षण दिल्याशिवाय त्यांची प्रगती होणार नाही याची जाणीव राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांना झाली. त्यामुळे त्यांनी बहुजन समाजासाठी शाळा, सर्वधर्मियांसाठी वसतिगृहे काढली. कष्टकरी, मोलमजुरी करणाऱ्या मुलांसाठी रात्रीच्या शाळा काढल्या, मुलींसाठी शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध करुन दिली. तसेच सर्व जाती-धर्मातील लोकांचा विकास झाला पाहिजे, या दृष्टीकोनातून शिक्षणातून समाजबदलाचा विचार करणारा लोककल्याणकारी राजा म्हणजे छत्रपती राजर्षी शाहू महाराज आहेत,'' असे प्रतिपादन सिक्कीमचे राज्यपाल मा. श्रीनिवास पाटील यांनी केले.

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या वतीने शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे जन्मशताब्दी वर्ष महोत्सव अंतर्गत राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज जयंती निमित्त ''छत्रपती शाहू महाराज यांचे शैक्षणिक विचार व आजचे शिक्षण'' या विषयावर आयोजित व्याख्यानात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे हे होते.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व स्वागत करताना संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांनी बापूजींच्या कार्याविषयी व संस्थेविषयी माहिती देऊन छत्रपती राजर्षी शाहूंच्या कार्याचा गौरव केला. ते पुढे म्हणाले, माणसाला मानवतेकडे न्यायचे असेल तर शिक्षणाची गरज आहे. ती शिक्षणाची गरज लोकराजा शाहू महाराजांनी ओळखली होती. म्हणूनच बहुजन समाजातील मुलांसाठी त्यांनी मानवतेच्या भूमिकेतून शिक्षणाची सोय उपलब्ध करून दिली.

कार्यक्रमाची सुरुवात राष्ट्रगीत व संस्थेच्या प्रार्थनेने करण्यात आली. यावेळी राजर्षी छ. शाहू महाराज, स्वामी विवेकानंद, शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे, संस्थामाता श्रीमती सुशीलादेवी साळुंखे यांच्या प्रतिमांचे पूजन करण्यात आले. प्रमुख पाहुण्यांची ओळख महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी करुन दिली.

कार्यक्रमाचे आभार संस्थेच्या सचिवा मा. प्राचार्य सौ. शुभांगी गावडे यांनी मानले. सूत्रसंचालन प्रा. कु. समिक्षा फराकटे यांनी केले. राजर्षी छ. शाहू महाराजांच्या जयंतीनिमित्त विवेकानंद कॉलेजच्या वतीने भव्य चित्ररथ रॅली काढण्यात आली. या रॅलीचे आयोजन प्रा. डॉ. मंजुश्री घोरपडे यांनी केले होते.

- चैतन्य कुलकर्णी

नुपूर कदमला बेस्ट कॅडेट अॅवॉर्ड

कोल्हापूर, दि. १४/०४/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजमधील एन. सी. सी. छात्र नुपूर प्रकाश कदम हिला एन. सी. सी. कोल्हापूर जिल्हा बेस्ट कॅडेट अॅवॉर्ड तर सेकंड बेस्ट कॅडेट अॅवॉर्ड अपूर्वा शेलारला मिळाला आहे. त्यांना एन. सी. सी. अधिकारी कॅप्टन सुनीता भोसले-दळवी, लेफ्टनंट प्रा. एन. जी. गावडे, प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे, प्राचार्य शुभांगी गावडे, प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांचे मार्गदर्शन लाभले.

- आदर्श इंगवले

राखी प्रशिक्षण कार्यशाळा संपन्न

कोल्हापूर, दि. १/०८/२०१८ : रोजी विवेकानंद कॉलेजमधील गृहविज्ञान विभागातर्फे राखी प्रशिक्षण कार्यशाळा घेण्यात आली. सुनीता मेंगाणे यांनी राख्या तयार करण्याचे प्रशिक्षण दिले. यावेळी प्रा.एच.एन. कोले,प्रा.स्वाती हालवणकर, प्रा. यू.आर. हिरकुडे उपस्थित होते.

स्पर्धा परीक्षेची प्रेरणा अंतर्मनातून : ढेरे

कोल्हापूर, दि. २६/०७/२०१८: स्पर्धा परीक्षेच्या विद्यार्थ्यांनी कोणत्याही प्रलोभनास बळी पडू नये. व्यसनाच्या आहारी जाऊ नका, स्पर्धा परीक्षेत जर यश मिळवायचे असेल तर प्रेरणा ही अंतर्मनातून येणे आवश्यक आहे. त्यासाठी आपल्याकडे ज्ञान, विज्ञान, सुसंस्कार, विश्वास आणि आत्मविश्वास असणे गरजेचे आहे, असे प्रतिपादन कोल्हापूर विभागाचे सहाय्यक आयकर आयुक्त मा. वैभव ढेरे यांनी केले.

विवेकानंद महाविद्यालयाच्या वतीने आयोजित स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्राच्या उद्घाटन प्रसंगी ते प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर हे होते.

मा. वैभव ढेरे पुढे म्हणाले की, स्पर्धा परीक्षेसाठी स्वतःला ओळखणे गरजेचे आहे. तसेच सुख आणि दुःखामध्ये आपल्या मनाचा समतोल ढासळू देऊ नये. त्यासाठी कष्ट करण्याची तयारी ठेवावी.

प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर म्हणाले की, स्पर्धा परीक्षेत करिअर करायचे स्वप्न बघणे सोपे असते परंतु त्याचा पाठलाग करणे अवघड असते. त्यासाठी आपल्या अंगी प्रामाणिकपणा, जिद्द, चिकाटी व कष्ट करण्याची तयारी असावी लागते. जर या गोष्टी अंमलात आणल्या तर जगात कोणतीच गोष्ट शक्य नाही.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व स्वागत स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्राचे समन्वयक प्रा. जी. एस उबाळे यांनी केले. आभार प्रा. डॉ एस. एस. अंकुशराव यांनी मानले. सूत्रसंचालन डॉ. दीपक तुपे यांनी केले. यावेळी डॉ राज चव्हाण, प्रा विकास मस्के व विद्यार्थी, विद्यार्थीनी उपस्थित होत्या.

- मधुरा कुलकर्णी

इतिहास अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन

कोल्हापूर, दि. १४/०८/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजच्या विद्यार्थी इतिहास अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन व भित्तीपत्रिकेचे प्रकाशन माजी प्राचार्य डॉ. विलास पोवार यांच्या हस्ते करण्यात आले. वर्ष २०१८-१९ साठी मंडळाचे अध्यक्ष शिवप्रसाद शेवाळे, उपाध्यक्ष प्रियंका पोवार, सचिव शिवतेज तालुगडे, खजिनदार चैतन्या टोमके यांची निवड करण्यात आली आहे. उद्घाटनाच्या भाषणामध्ये डॉ. विलास पोवार यांनी 'कोल्हापूरच्या स्वातंत्र्य संग्रामाचा इतिहास' विषयावर सखोल मार्गदर्शन केले. अध्यक्षीय भाषणात प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर म्हणाले की, इतिहास हा भविष्याचा मार्गदर्शक असतो. देशाच्या विकासामध्ये इतिहासाचे योगदान भरीव आहे. प्रास्ताविक डॉ. एस. आर. कट्टीमनी यांनी केले. पाहुण्यांची ओळख व स्वागत डॉ. मंजुश्री घोरपडे यांनी केले. सूत्रसंचालन प्रियंका पोवार यांनी केले. आभार सायली परदेशी यांनी मानले.

झाडे जगली तर माणसे जगतील..

कोल्हापूर, दि. १५/०६/२०१८ : विवेकानंद महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने शासनाच्या वृक्षलागवड कार्यक्रमांतर्गत वसगडे (करवीर) येथे सुमारे १५० झाडांची लागवड करण्यात आली.

याप्रसंगी विवेकानंद कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर व वसगडे गावचे सरपंच मा. नेमगोंडा पाटील यांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले. याप्रसंगी त्यांनी 'झाडे ही राष्ट्राची संपत्ती आहे. झाडे जगली तर माणसे जगतील, असा संदेश दिला.

या कार्यक्रमासाठी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे, संस्थेच्या सचिवा मा. प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे यांचे प्रोत्साहन व मार्गदर्शन लाभले. वसगडे गावचे उपसरपंच मा. संदीप कामत, मा. सुनिल पाटील, सदस्या सौ. कांबळे यांची याप्रसंगी उपस्थिती होती.

या वृक्षारोपण कार्यक्रमाचे संयोजन राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. एच. पी. पाटील, प्रा. पी. आर बागडे, प्रा संदीप पाटील, प्रा. डॉ. सौ. एस. डी. शिंदे, प्रा. डॉ. एम. एस. घोरपडे, प्रा. वाय. डी. हरताळे यांनी केले होते. याप्रसंगी प्राध्यापक व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे १०० स्वयंसेवक उपस्थित होते.

- चैतन्य कुलकर्णी

प्रा. गोसावी यांना राजर्षी शाहू साहित्य गौरव

कोल्हापूर, दि. २७/०६/२०१८ : थेरवाड, ता. शाहूवाडी येथील शाहू सार्वजनिक वाचनालयाचा सन २०१७-२०१८ चा राजर्षी शाहू साहित्य गौरव पुरस्कार विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर येथील मराठी विषयाचे प्राध्यापक भाऊसाहेब गोसावी यांच्या 'माणुसकीच्या हाकेवरचा गाव' या कोकणी कथासंग्रहास प्रा. डॉ. चंद्रकुमार नलगे यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. यापूर्वी त्यांना शिवाजी विद्यापीठ मराठी शिक्षक संघाचा उत्कृष्ठ ग्रंथ पुरस्कार मिळालेला आहे. या निमित्ताने प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांच्या हस्ते त्यांचा सत्कार करण्यात आला. हा पुरस्कार प्राप्त झालेबद्दल कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे व संस्थेच्या सचिवा मा. प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे यांनी त्यांचे अभिनंदन केले आहे.

- शुभम कुंभार

'इंग्रजी अध्यापनाचे प्रभावी मार्ग' विषयावर कार्यशाळा

जिल्हा परिषद व विवेकानंद कॉलेज यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजन

कोल्हापूर, दि. २५/०४/२०१८: जिल्हा परिषदेच्या शाळांमधील इंग्रजी शिक्षकांसाठी 'इंग्रजी अध्यापनाचे प्रभावी मार्ग' या विषयावर जिल्हा परिषद, कोल्हापूर व विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर यांच्या संयुक्त विद्यामाने एक दिवसीय कार्यशाळा विवेकानंद कॉलेजमध्ये संपन्न झाली. उद्घाटन प्रसंगी जिल्हा परिषद, कोल्हापूरचे शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक विभाग) सुभाष चौगुले उपस्थित होते. अध्यक्षस्थानी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या सचिवा प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे होत्या.

प्राचार्या गावडे म्हणाल्या, इंग्रजी ही जनमान्यतेची भाषा असून या भाषेवर प्रभुत्व मिळाल्यावर शिक्षणाबरोबर जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात यश प्राप्त करता येते. प्रास्ताविक डॉ. श्रुती जोशी तर स्वागत व परिचय महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी केले. आभार इंग्रजी विभाग प्रमुख प्रा. एस. एम. रूईकर यांनी मानले. सूत्रसंचालन माधुरी पवार यांनी केले.

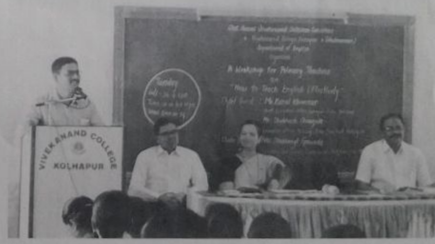

कार्यशाळेच्या प्रथम सत्रात प्रा. शिल्पा भोसले यांनी इंग्रजी भाषेतील व्याकरण शिकवताना मराठी भाषेतील व्याकरणावर प्रभुत्व असणे गरजेचे असल्याचे विविध उदाहरणाद्वारे पटवून दिले. द्वितीय सत्रामध्ये प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी इंग्रजी भाषेच्या लेखन नियमाचे सुलभकरण करत काळ व क्रियापदांचा वापर कसा व कोठे करावा याची सोप्या भाषेत मांडणी केली. तृतीय सत्रामध्ये डॉ. पाटील यांनी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून इंग्रजी शब्दसंग्रह कसा विकसित करावा यावर भाष्य केले. चौथ्या सत्रामध्ये संजय घोडावत विद्यापीठाचे रजिस्ट्रार डॉ. बी. एम. हिर्डेकर यांनी इंग्रजी भाषेतील लेखन कौशल्य व लेखन नियम यावर प्रभूत्व मिळविण्यासाठी इंग्रजी भाषेचे महत्व पटवून दिले. समारोप प्रसंगी प्रमुख पाहुणे डॉ. बी. एम. हिर्डेकर, जिल्हा परिषदेचे गटशिक्षणाधिकारी एम. के. यादव व जिल्ह्यातील इंग्रजी विषयाचे प्राथमिक विभागतील १२० शिक्षक उपस्थित होते.

- मनाली पाटील

आंतरराष्ट्रीय योग दिन उत्साहात साजरा

कोल्हापूर, दि. २१/६/२०१८ : विवेकानंद महाविद्यालयाच्या एन. सी. सी. विभागाच्या वतीने आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करणेत आला. यानिमित्ताने विवेकानंद कॉलेज येथील शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे स्मृतिभवन मध्ये ८० एन. सी. सी. कॅडेट व स्टाफने एकत्रितरित्या योगासन व प्राणायामाचे सादरीकरण केले.

या आंतरराष्ट्रीय योग दिन समारंभाचे उद्घाटन श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांचे हस्ते झाले. यावेळी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या सचिवा मा. प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे यांनी योगशिबिरात सहभागी होऊन मार्गदर्शन केले.

यावेळी प्रा. डॉ. एम. एम कारंजकर यांनी उपस्थितांना निरोगी शरीर व प्रसन्न मन ठेवण्यासाठी योगासने व प्राणायाम कशी आवश्यक आहेत याची प्रात्यक्षिकासह माहिती दिली. ते पुढे म्हणाले, ''योग विद्या ही भारताची प्राचीन विद्या असून युवा पिढीने ती आत्मसात केली पाहिजे. योगामुळे शरीर व मनाचे संतुलन योग्य राहून निरोगी आयुष्य जगता येते, त्यामुळे शरीराचे व मनाचे सौंदर्य वाढते.''

याप्रसंगी एन. सी. सी. ६ महाराष्ट्र गर्ल्स बटालियनचे कर्नल जे. पी. सायकिया यांची प्रमुख उपस्थिती होती. प्रास्ताविक व स्वागत लेफ्टनंट डॉ. एस. जी गावडे यांनी केले.

कार्यक्रमाचे संयोजन प्राचार्य डॉ. एस. वाय होनगेकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली एन. सी. सी. प्रमुख प्रा. कॅप्टन सौ. सुनिता भोसले-दळवी यांनी केले. आभार कु. शिवानी साखळकर या विद्यार्थिनीने केले. यावेळी प्रा. किरण पाटील, प्रा. सौ. बी. पी. पालकर, प्रा. डॉ. मंजुश्री घोरपडे, प्रा. बी. के. गोसावी, रजिस्ट्रार श्री. सी. बी. दोडमणी, श्री. बोंगे, श्री. जे. एस. शिंदे उपस्थित होते.

- मधुरा कुलकर्णी

निरोगी मानसिकता, निरोगी आरोग्य

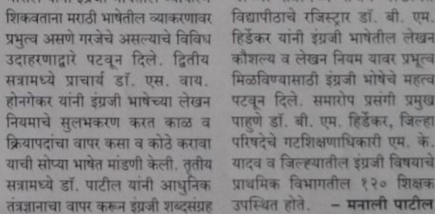

कोल्हापूर, दि. १२/०८/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजमध्ये स्त्रीरोगतज्ञ डॉ. मंजुश्री डिंगरे यांचे 'मुलींचे मानसिक व शारीरिक आरोग्य' या विषयावर व्याख्यान झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य एस. वाय. होनगेकर हे होते. प्राचार्य डॉ. होनगेकर म्हणाले की, आजच्या बदलत्या जीवनशैलीमध्ये व बाहेरच्या वातावरणामध्ये मुलींना सुदृढ, निरोगी राहायचे असेल तर आहार, विहार व व्यायाम या निरोगी त्रिसूत्रीचा अवलंब केला पाहिजे. डॉ. श्रुती जोशी यांनी स्वच्छता व आरोग्य यासंबंधी मार्गदर्शन केले. प्रास्ताविक डॉ. पी. ए. पाटील यांनी केले. डॉ. एस. डी. शिर्के यांनी पाहुण्यांची ओळख करून दिली. डॉ. एम. व्ही. चरणकर यांनी आभार मानले.

विवेकNEWS

ऑगस्ट २०१८

शिक्षणात भविष्याचा विचार हवा

शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त आयोजित व्याख्यानात शिक्षणतज्ञ रमेश पानसे यांचे प्रतिपादन

कोल्हापूर, दि. ०९/०८/२०१८: शिक्षण पद्धती ही कधी वर्तमानकाळातील नसावी, ती भूतकाळातीलही नसावी, ती येणाऱ्या काळाला तोंड देणारी असली पाहिजे. ज्यामुळे मुलांचे उद्याचे जीवन प्रगल्भ व समृद्ध होईल. गेल्या चार-पाच पिढ्यांमध्ये एकाच पद्धतीने शिक्षण शिकविले जाते. शिक्षण पद्धती भविष्याकाळात डोकावणारी असली पाहिजे, असे प्रतिपादन जेष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ रमेश पानसे यांनी केले.

विवेकानंद महाविद्यालयात शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या ३१व्या स्मृतीदिनानिमित्त 'आजचे शिक्षण-उद्याचे जीवन' या विषयावर आयोजित व्याख्यानात ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे होते.

शिक्षणतज्ञ पानसे म्हणाले की, ज्ञानदानासाठी शाळा काढताना मुलांमध्ये शाळेची गोडी निर्माण केली पाहिजे. शाळा -कॉलेज आनंदवनाची ती ठिकाणे झाली पाहिजेत. त्यासाठी नव्या शिक्षण पद्धतीचा अवलंब करणे गरजेचे आहे.

प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे म्हणाले की, बापूजींनी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची उभारणी करून गोरगरिबांच्या मुलांना ज्ञानाची कवाडे खुली करून दिली. 'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार' या त्यांच्या शैक्षणिक तत्त्वप्रणालीतून फार मोठा शिक्षणविचार समाजासमोर उभा आहे.

प्रारंभी प्रमुख पाहुण्यांनी व संस्था पदाधिकारी यांनी शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे व संस्थामाता श्रीमती सुशीलादेवी साळुंखे यांच्या समाधीचे दर्शन घेऊन पुष्पहार अर्पण केले. यावेळी महेश हिरेमठ यांनी भक्तिगीते व भावगीते सादर केली. प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला. सहसचिव (प्रशासन) प्राचार्य डॉ. युवराज भोसले यांनी प्रास्ताविक व स्वागत केले. पाहुण्यांची ओळख प्राचार्य डॉ. आर. व्ही. शेजवळ यांनी करून दिली. संस्थेच्या सचिवा प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे यांनी आभार मानले. प्रा. समीक्षा फराकटे यांनी सूत्रसंचालन केले. यावेळी संस्थेचे उपाध्यक्ष नामदेवराव कांबळे, डॉ. शरदचंद्र साळुंखे, प्रा. राम साळुंखे, प्रा. पी. यू. शेठ, प्राचार्या एस. वाय. होनगेकर, शाहीर कुंतीनाथ करके, संस्था पदाधिकारी, विविध शाखांचे प्राचार्य, मुख्याध्यापक, कार्यकर्ते व विद्यार्थी-विद्यार्थिनी उपस्थित होत्या.

- चैतन्य कुलकर्णी

अविस्मरणीय...

विवेक वार्षिक अंकाचे प्रकाशन

कोल्हापूर, दि. २९/०५/२०१८ : विवेकानंद महाविद्यालयातील विवेक वार्षिक अंकाचे प्रकाशन व १२ व्या वासंतिक वर्गाचा समारोप समारंभ संपन्न झाला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे हे होते. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. कुणाल खेमणार म्हणाले, "विद्यार्थ्यांना बारावीनंतर शिक्षणाची, स्वतःच्या जगण्याची खरी ओळख होते. कला, क्रीडा, साहित्यबरोबर त्यांच्यात नेतृत्वगुण वृद्धींगत होणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी जीवनात यश मिळवायचे असेल तर शैक्षणिक प्रगतीबरोबर आपल्या अंगी असलेल्या विविध कलागुणांचा, क्षमतांचा विकास साधणे गरजेचे आहे." प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी स्वागत केले. विवेक वार्षिक अंकाचे प्रमुख संपादक प्रा. बी. के. गोसावी यांनी विवेक अंकाच्या निर्मितीविषयी मनोगत व्यक्त केले. डॉ. खेमणार यांच्या हस्ते 'विवेक' वार्षिक अंकाचे प्रकाशन झाले. यावेळी बारावी 'नीट' परीक्षेतील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार झाला. प्रा. समीक्षा फराकटे यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ. सौ. पी. ए. पाटील यांनी आभार मानले. - आदर्श इंगवले

महाराष्ट्र विवेक वाहिनीचे उद्घाटन

कोल्हापूर, दि. २६/०७/२०१८: समाजातील वाढत्या आत्महत्या, सामुदायिक हिंसाचार, वाढते प्रदूषण या गोष्टींचा सामना विवेकी विचाराने करता येतो. विवेकी विचाराने स्वतःचा व समाजाचा विकास कृतीशील व विधायक पद्धतीने करता येतो, असे प्रतिपादन डॉ. हमीद दाभोळकर यांनी केले. ते महाराष्ट्र विवेक वाहिनीच्या उद्घाटन प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर हे होते. प्राचार्य होनगेकर यांनी महाविद्यालयीन विवेक वाहिनीच्या सन २०१८-२०१९ अंतर्गत होणाऱ्या कार्यक्रमांची माहिती दिली व विवेक वाहिनी विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी कटिबद्ध आहे, असे प्रतिपादन केले. कार्यक्रमाचे विवेक वाहिनीचे समन्वयक प्रास्ताविक प्रा. डी. एम. पन्हाळकर यांनी केले. आभार प्रा. वर्षा पवार यांनी मानले. सूत्रसंचालन ऋषिकेश पाटील व शुभांगी मुसळे यांनी केले. कार्यक्रमास विवेक वाहिनीचे सदस्य प्रा. एस. व्ही. मालगावकर, प्रा. एस. एस. काळे, डॉ. सौ. एस. डी. शिंदे व विद्यार्थी-विद्यार्थिनी बहुसंख्येने उपस्थित होते.

दहा विद्यार्थी सेट परीक्षा उत्तीर्ण

कोल्हापूर, दि. २५/०६/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजच्या शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे सेट/नेट मार्गदर्शन केंद्राचे ग्रंथालय व माहितीशास्त्र विषयाचे दहा विद्यार्थी नुकतेच सेट परीक्षा उत्तीर्ण झाले आहेत. जानेवारी-२०१८ च्या सेट परीक्षेत अमित नवले, प्रमोदीनी जाधव, ज्ञानेश्वर हजारे, अनिता पाटील, राहुलकुमार लिंगे, राजेंद्र खंडाईत, भाग्यश्री गुरव, मयुरी पाटील, पुजा दुधगांवकर, अमृता दिंडे उत्तीर्ण झाले आहेत. आतापर्यंत या केंद्रातून ४८ विद्यार्थी सेट/नेट परीक्षा उत्तीर्ण झाले आहेत. श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे व सचिवा प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे यांनी या यशस्वी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन केले.

'ऑक्सिजन डे' उत्साहात साजरा

कोल्हापूर, दि. १/०८/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजच्या रसायनशास्त्र विभागामार्फत 'ऑक्सिजन डे' साजरा करण्यात आला. सदर कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे प्रा. एस. बी. गायकवाड यांनी सजीवांच्या जीवनातील प्राणवायूचे महत्त्व विशद केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी रसायनशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. डी. बी. पाटील हे होते. बी. एस्सी. भाग तीन मधील स्नेहल जाधव, विपुल पाटील, मृणाल पाटील, राजश्री सावंत, प्राजक्ता पाटील यांनी ऑक्सीजनचा शोध, त्याचा इतिहास व ऑक्सीजन निर्मितिसाठी झाडे लावण्याविषयी प्रबोधन केले. यावेळी डॉ. उंडाळे व डॉ. एस. डी. शिर्के यांनी ऑक्सिजन विषयी आपले विचार व्यक्त केले. सिमरन घुडूभाई ने सूत्रसंचालन केले. प्रास्ताविक राकेश खोत यांनी केले. प्रियंका जाधव यांनी आभार मानले. संयोजन प्रियंका ढोकरे, प्रियंका जाधव, स्नेहल जाधव, राकेश खोत, विपुल पाटील यांनी केले. कार्यक्रमासाठी रसायनशास्त्र विभागतील विद्यार्थी-विद्यार्थिंनी बहुसंख्येने उपस्थित होत्या.

ग्रंथप्रदर्शनाचे आयोजन

कोल्हापूर, दि. ०८/०८/२०१८ : शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या ३१ व्या स्मृतिदिनानिमित्त विवेकानंद कॉलेज येथे ग्रंथप्रदर्शन भरविण्यात आले. यावेळी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे उपस्थित होते. प्रदर्शनात डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या जीवनावर आधारित चरित्र ग्रंथ, थोर समाजसेवक व विचारवंतावरील दुर्मिळ ग्रंथ मांडण्यात आले होते. यावेळी प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी ग्रंथाचे महत्त्व विशद केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व स्वागत ग्रंथपाल प्रा. डॉ. नीता पाटील यांनी केले. यावेळी प्रा. बी. के. गोसावी, प्रा. किरण पाटील उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे आभार हितेंद्र साळुंखे यांनी मानले.

दोन कॅडेट्सना वेल्फेअर सोसायटी शिष्यवृत्ती

कोल्हापूर, दि. ६/०७/२०१८ : विवेकानंद महाविद्यालयाच्या दोन एन. सी. सी. छात्रांना, दिल्ली येथील एन. सी. सी. संचालनालय यांच्याकडून सन २०१७-१८ ची कॅडेट्स वेलफेअर सोसायटी शिष्यवृत्ती मंजूर झाली आहे. यामध्ये आकांक्षा पाटील (बी. ए. भाग-३), अपेक्षा पाटील (बी. एस्सी. भाग-३) यांचा समावेश आहे. या शिष्यवृत्तीपोटी दोन्ही कॅडेटसना प्रत्येकी ६०००/- रुपयांचा धनादेश प्रदान करण्यात आला आहे. या छात्रांना ६, महाराष्ट्र गर्ल्स बटालियनचे कमांडिंग ऑफिसर कर्नल जे. पी. साईकिया, महाविद्यालयातील एन. सी. सी. अधिकारी कॅप्टन सुनिता भोसले-दळवी, लेफ्टनंट प्रा. एस. जी. गावडे यांचे मार्गदर्शन लाभले.

शास्त्रज्ञ ग्रेगॉर मेंडेल जयंती उत्साहात

कोल्हापूर, दि. २४/०७/२०१८ : विवेकानंद कॉलेजच्या प्राणीशास्त्र विभागाच्या वतीने थोर शास्त्रज्ञ ग्रेगॉर मेंडेल यांची जयंती साजरी करण्यात आली. कार्यक्रमाचे उद्घाटन प्रा. डॉ. के. पी. शिंदे यांनी केले. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, वारणानगर येथील प्राणीशास्त्र विषयाचे संशोधक डॉ. आप्पासाहेब भुसनार यांनी शास्त्रज्ञ मेंडेल यांचा जीवनपट व संशोधनातील कामगिरी प्रभावीपणे मांडली. कार्यक्रमासाठी वनस्पतीशास्त्र विभागचे प्राध्यापक एस. बी. कुबल, प्रा. नाजनीन पटेल, प्रा. नम्रता जाधव, प्रा. आरती भिलूगडे, अशोक मोहिते, संदीप कांबळे, श्रीशैल माळी, आर. टी. मोरे व बी. एस्सी. भाग दोन मधील विद्यार्थी-विद्यार्थिनीं उपस्थित होत्या. संयोजनासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्या डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांचे मार्गदर्शन लाभले. आभार श्री. सौरभ पाटील यांनी मानले.

माहितीपटाचे सादरीकरण

कोल्हापूर, दि. २३/०७/२०१८: डॉ. बापूजी साळुंखे जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या जीवनावरील माहितीपटाचे सादरीकरण विवेकानंद कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांच्या हस्ते झाले. जन्मशताब्दी सुकाणू समितीच्या अध्यक्षा प्रा. शिल्पा भोसले यांनी प्रास्ताविक केले. या कार्यक्रमासाठी प्रा. भिकाजी लाड, प्रा. गीतांजली साळुंखे, प्रा. सुनील शिंदे, प्रा. भारती पालकर, प्रा. एम. आर. माने, प्रा. एस. आर. मलकमीर, प्रा. एम. पी. गवळी उपस्थित होते. सूत्रसंचालन प्रा. एन. एम. सावंत यांनी केले. प्रा. उज्ज्वला हिरकुडे यांनी आभार मानले.

लोकसंख्येचा विकास-मानवी जीवन भकास

कला, वाणिज्य व विज्ञान कॉलेज, पलूसचे अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.यु.एम. माळकर यांचे मत

कोल्हापूर, दि. ११/७/२०१८: वाढत्या लोकसंख्येमुळे पृथ्वीवरील साधनसंपत्तीचा, पर्यावरणाचा ऱ्हास होत आहे. अतिलोकसंख्येमुळे आर्थिक, सामाजिक व मानसिक समस्या उग्र रुप धारण करीत आहेत. जर ही लोकसंख्या अशीच वाढत राहिली तर मानवी जीवन भकास होईल. त्यासाठी 'मनाचा ब्रेक-उत्तम ब्रेक' हे धोरण लोकसंख्यावाढीबाबत आत्मसात केले नाही तर ही धरा वसुंधरा राहणार नाही, असे विचार विवेकानंद कॉलेजमध्ये जागतिक लोकसंख्या दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमप्रसंगी डॉ. यु. एम. माळकर यांनी मांडले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर हे होते.

कार्यक्रमाची सुरूवात रोपास पाणी घालून करण्यात आली. प्रास्ताविक प्रा. वाय. डी. हरताळे व पाहुण्यांचा परिचय प्रा. एच. व्ही. चामे यांनी करुन दिला. सूत्रसंचालन प्रा. संदीप पाटील यांनी केले. आभार प्रा. एच. व्ही. पाटील यांनी मानले. कार्यक्रमाचे संयोजन अर्थशास्त्र, समजशास्त्र व भूगोल विभागाच्या वतीने करण्यात आले होते. यावेळी डॉ. एस. जी. गावडे, प्रा एस. डी. जोशी, प्रा. जी. एस. उबाळे, डॉ. राज चव्हाण, प्रा. विकास मस्के, डॉ. प्रदीप पाटील, प्रा. कैलास पाटील, डॉ. दिपक तुपे उपस्थित होते. - शुभम कुंभार

वाचनानेच माणूस मोठा होतो: प्राचार्य डॉ. होनगेकर

कोल्हापूर, दि. १३/०८/२०१८: वाचनामुळे माणसाचे अनुभवविश्व समृद्ध होते, भावना-संवेदना जागृत होतात तसेच वाचनानेच माणूस मोठा होतो. माणूस मोठा करण्यासाठीच भारतीय ग्रंथालय शास्त्राचे जनक डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून विवेकानंद कॉलेजमध्ये वाचन कट्टा सुरु करीत आहोत. या वाचन कट्टयामध्ये जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी सहभागी होऊन आपल्या ज्ञानकक्षा वाढवाव्यात. यातूनच शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांना अपेक्षित विवेकाचा आनंद सर्वांना मिळेल, असे प्रतिपादन विवेकानंद कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर यांनी केले.

महाविद्यालयाच्या ग्रंथालय विभाग व वाङ्मय मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते. या दरम्यान ऋषिकेश भोसले, नंदिनी काकडे, स्नेहल निर्मळे, सौरभ मोरे, शुभांगी मुसळे या विद्यार्थ्यांनी वाचनाचे महत्त्व सांगितले. कार्यक्रमाची सुरुवात मान्यवरांच्या हस्ते प्रतिमापूजनाने व रोपट्याला पाणी घालून करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक ग्रंथपाल डॉ. सौ. नीता पाटील यांनी केले. वाङ्मय मंडळाचे प्रमुख डॉ. दीपक तुपे यांनी आभार मानले तर सूत्रसंचालन कु. सिमरन घुडूभाई यांनी केले. यावेळी प्रा. एस. एम रुईकर, प्रा. पी. पी. गवळी, सहाय्यक ग्रंथपाल श्री हितेंद्र साळुंखे, ग्रंथालयातील स्टाफ व विद्यार्थी बहुसंख्येने उपस्थित होत्या.

निगडे यांचा सत्कार

कोल्हापूर, दि. ४/०८/२०१८: विवेकानंद कॉलेजमधील प्रयोगशाळा सहाय्यक राजेंद्र निगडे यांचा सेवानिवृत्तीबद्दल सत्कार करण्यात आला. यावेळी प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर उपस्थित होते. श्री. निगडे यांनी विवेकानंद शिक्षण संस्थेविषयी कृतज्ञता व्यक्त केली. यावेळी सी. बी. दोडमणी, प्रा. एस. जी. कुलकर्णी यांनी मनोगत व्यक्त केले. हितेंद्र साळुंखे यांनी प्रास्ताविक केले. अनिल पवार यांनी आभार मानले.

नवले यांचा सत्कार

कोल्हापूर, दि. ०८/०५/२०१८: विवेकानंद कॉलेजचे अमित नवले यांनी एम. लिब. मध्ये महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाच्या दीक्षांत कार्यक्रमात कुलगुरु डॉ. ई. वायुनंदन त्यांच्या हस्ते त्यांचा सत्कार झाला.

राष्ट्रीय ऐक्यासाठी सर्वांची एकजूट महत्त्वाची

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष, प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांचे प्रतिपादन

कोल्हापूर, दि. ०१/०५/२०१८ : १ मे, १९६० रोजी संयुक्त महाराष्ट्राची चळवळ उभी राहून स्वतंत्र महाराष्ट्र राज्य निर्माण झाले. संयुक्त महाराष्ट्राच्या चळवळीतील हुतात्म्यांच्या संस्मरणासाठी, अखंड महाराष्ट्राच्या एकात्मतेसाठी व शेतकरी, मजूर व कामगारांच्याप्रती आदर व्यक्त करण्यासाठी आपण महाराष्ट्र दिन साजरा करतो. कामाप्रमाणे दाम आणि कष्टकऱ्यांचा सन्मान या विचाराने राष्ट्रीय आणि समाज विकासाच्या दृष्टीने सर्वांनी कटिबद्ध राहावे", असे विचार श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमारजी साळुंखे यांनी विवेकानंद महाविद्यालयाच्या प्रांगणात आयोजित महाराष्ट्र वर्धापन दिनाचे निमित्ताने व्यक्त केले. यावेळी संस्थेच्या सचिवा मा. प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे या उपस्थित होत्या.

प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांनी शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था निर्माण करुन खेड्यापाड्यातील, दुर्गम भागातील गोरगरिबांच्या मुलांना ज्ञानाची दालने खुली करुन दिली. आज ग्रामीण व शहरी भागात ही शिक्षण संस्था ज्ञानदानाचे पवित्र कार्य करीत आहे.

यावेळी प्रमुख पाहुणे प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांच्या हस्ते ध्वजारोहण करण्यात आले. यावेळी विवेकानंद कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. एस. वाय. होनगेकर, प्राचार्य डॉ. आर. जी. पाटील, विवेकानंद कॉलेज, सावित्रीबाई फुले नर्सिंग कॉलेज, डॉ. बापूजी साळुंखे डिपार्टमेंट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट, न्यू मॉडेल इंग्लिश स्कूल व ज्युनिअर कॉलेज मधील प्राचार्य, शिक्षक, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी आणि संस्था कार्यालयातील सर्व कर्मचारी उपस्थित होते.

ध्वजारोहणाचे सूत्रसंचालन प्रा. किरण पाटील यांनी केले. यावेळी एन. सी. सी. प्रमुख प्रा. कॅप्टन सौ. सुनीता भोसले, लेफ्टनंट डॉ. एस. जी गावडे व ज्युनि. विभागातील शा. शिक्षक प्रा. शहिदा कच्छी, प्रा. एस. एस. कुंडले, महाविद्यालयाचे रजिस्ट्रार सी.बी. दोडमणी, श्री. रवी चौगुले व त्यांच्या सहकाऱ्यांनी ध्वजारोहण

- मनाली पाटील